

TPO

TRANSKULTURNA PSIHOSOCIJALNA
OBRAZOVNA FONDACIJA - TPO

(januar-decembar, 2011.)

UVOD

U 2011. godini TPO Fondacija je nastavila raditi na implementaciji projekata započetih u 2010. godini i ranije, a riječ je o projektima "Socijalna inkluzija povratnica u BiH", "101 razlog zašto glasati za ženu", "Testiraj se na dijalog!" i "Dijalogom protiv nasilja". Dodatne aktivnosti su provedene u sva četiri projekta, pogotovo one koje su implementirane tijekom kampanje "16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja" i Međunarodnog dana ljudskih prava. Bilo je važno uključiti i škole jer nastavnici i učenici mogu pronaći najbolje metode i načine borbe protiv različitih oblika nasilja koji su učestali u školama. Promocijom dijaloških kompetencija i nastavnici i učenici su mogli probuditi svoj barometar tolerancije i poštivanja različitosti. Moramo priznati da većina nas ove stvari uzima zdravo za gotovo i da ne razmišljamo o njima aktivno i samim tim nismo u mogućnosti da se suočimo na pravi način sa izazovima u našem okruženju.

Pored ovih projekata započet je novi mirovni projekt "Mirotvorke svijeta: Provedba UN Rezolucije 1325 kroz primjere mirotvorki" kako bi se ponudili atraktivniji materijali za nastavnike i učenike društvenih i humanističkih nauka kroz dodatnu literaturu o ženama dobitnicama Nobelove nagrade. Naš cilj je bio doprinijeti podizanju svijesti u zajednici i društvu o građanskom aktivizmu, dijalogu i ženskim ljudskim pravima i učestvovanju žena u javnom životu na još jedan način. Fokus je ovoga puta bio na implementaciji UNSCR 1325 o ženama, miru i sigurnosti što je vrlo važno u postkonfliktnim društvima da se skrene pažnja na rodnu dimenziju rata i mira te ulogu žena u ponovnoj izgradnji zajednice i odnosa među ljudima.

Ova godina je protekla u vidu dijaloga, mirovnog aktivizma i borbi protiv rodno zasnovanog nasilja i tim TPO Fondacije će nastaviti raditi na ovim problemima.

Zahvaljujem kolegama i saradnicima koji su svatko na svoj način omogućili da se napravi još jedan korak prema miru u BiH.

Programska direktorica

Zilka Spahić - Šiljak

O NAMA

Misija TPO Fondacije je da kroz implementaciju obrazovnih, istraživačkih, psihosocijalnih i interkulturalnih programskih aktivnosti doprinese izgradnji građanskog demokratskog društva, osnaživanju svijesti o ravnopravnosti spolova i etabliranju etike partnerstva i odgovornosti u porodici, društvu i političkom životu BiH.

TPO Fondacija je proizašla iz HNI TPO mreže organizacija sa sjedištem u Amsterdamu, koja je od 1998. godine prisutna na prostoru BiH sa projektima psihosocijalne zaštite, obrazovanja, pomirenja i dijaloga među povratničkom populacijom.

U periodu od 2004. godine, kao lokalna organizacija, TPO Fondacija je svoje aktivnosti usmjerila na obrazovne i istraživačke projekte u saradnji sa univerzitetima BiH, Evrope i SAD-a.

Misija TPO Fondacije se ostvaruje kroz nekoliko strateških oblasti:

Obrazovanje - Saradnja sa univerzitetima i drugim organizacijama u provedbi reforme obrazovanja u BiH. Uspostava edukativnih centara, u saradnji sa obrazovnim i kulturnim institucijama, koji će nuditi programe za interkulturalno, multireligijsko i građansko obrazovanje, prvenstveno žena i mladih. Pripremanje kurikuluma, silabusa i trening materijala u saradnji sa državnim institucijama i drugim organizacijama.

Istraživanje - Procjena stanja u oblastima obrazovanja, ljudskih prava, rodne ravnopravnosti, dijaloga i izgradnje mira, s ciljem pripremanja adekvatnih politika djelovanja i konkretnih projektnih aktivnosti uzimajući uvijek u obzir rodnu perspektivu i specifičnost kulturološkog konteksta u kojem se živi.

Rodna ravnopravnost - Promocija i implementacija domaćih i međunarodnih standarda o ravnopravnosti spolova kroz različite vrste obrazovanja i podizanja svijesti o ovim pitanjima u lokalnoj zajednici. Posebna pažnja se posvećuje razvoju lokalnih rodno inkluzivnih zajednica u kojima se vodi računa o potrebama i žena i muškaraca.

Javno zagovaranje - Zalaganje za promjene politika djelovanja i usvajanje novih, s ciljem izgradnje demokratskog građanskog društva, ravnopravnosti spolova, ali i podizanje svijesti građanstva o važnosti aktivnog učešća u tim promjenama. Zagovaranje za rodnu senzibilizaciju državnopravnog okvira BiH.

Osnaživanje kapaciteta - Rad na osnaživanju individualnih kapaciteta žena i mladih, ali i organizacionih kapaciteta lokalnih organizacija u oblastima rodne ravnopravnosti, ljudskih prava, ekonomskog osnaživanja, dijaloga i izgradnje mira. Podrška razvoju reforme obrazovanja, zaštite zdravlja i socijalne rehabilitacije, kroz trening profesionalaca i promociju jačanja korisničkih inicijativa i psihosocijalnu podršku ženama, djeci i omladini.

Interkulturalni dijalog - Promocija interkulturalnog dijaloga, izgradnje mira i pomirenja, u saradnji sa NVO-ima u BiH i u svijetu koji su posvećeni ovim pitanjima. Organiziranje javnih rasprava, okruglih stolova i radionica o ovim temama, te susreti umjetnika, akademskih radnika i NVO aktivista, koji iz svoje perspektive mogu ponuditi ideje za zajedničko djelovanje i koegzistenciju. Organiziranje susreta u malim lokalnim zajednicama, s ciljem okupljanja podijeljenih ljudi u BiH za jedan sto.

GLAVNI REZULTATI

- Dvije publikacije o socijalnoj uključenosti žena objavljene i promovirane: "Razvoj mjera za aktivno tržište rada s fokusom na povratnice" i "Monitoring i evaluacija"
- 18 okruglih stolova organizirano sa predstavnicima lokalnih vlada, NVO-ima i povratnicama na temu ostvarivanja socio-ekonomskih prava i prava na zdravstvenu zaštitu i rad
- Kapaciteti lokalnih institucija za rad su povećani kako bi se riješili ekonomski i socijalni problemi povratnica
- Kapaciteti lokalnih partnerskih NVO-a (u čijem su fokusu rada žene) su povećani kako bi radili sa povratnicama i pomogli biroima za zapošljavanje da razviju set aktivnih mjera za tržište rada sa fokusom na povratnice kao vrlo ranjivu grupu
- Podrška u analizi i informiranju je osigurana za državne rodne mehanizme kao doprinos implementaciji njihovih strategija za rodnu ravnopravnost
- Parlamentarke iz Parlamenta Federacije BiH su senzibilizirane za socijalnu uključenost povratnica
- Partnerske organizacije su osnažene za implementaciju monitoringa i evaluacije
- Učenici i nastavnici u školi su osnaženi za dijalog i dijaloške kompetencije
- Promovirana kampanja protiv rodno zasnovanog nasilja
- Započeto istraživanje "Žene, mir i pomirenje u BiH"
- Istraživači u NVO organizacijama su obučeni za primjenu metode životnih priča u svojim istraživanjima
- Educirani istraživači za terenski rad u sklopu istraživanja "Žene, mir i pomirenje u BiH"

Gradovi/opštine u kojima je TPO Fondacija sprovodila aktivnosti tokom 2011. godine su: Bijeljina, Prijedor, Drvar, Mostar, Sanski Most, Livno, Zenica, Mostar i Sarajevo.

SAŽETAK

I SOCIJALNA UKLJUČENOST POVRATNICA

- Aktivnost 1 Priprema i objavljivanje priručnika "Razvijanje mjera za aktivno tržište rada"
- Aktivnost 2 Promocija priručnika "Razvijanje mjera za aktivno tržište rada" u Parlamentu FBiH
- Aktivnost 3 Dvodnevni trening iz oblasti monitoringa i evaluacije projekata
- Aktivnost 4 Priprema i objavljivanje priručnika iz oblasti monitoringa i evaluacije projekata

II TESTIRAJ SE NA DIJALOG!

- Aktivnost 1 Radionica "Testiraj se na dijalog!"
- Aktivnost 2 Radionica "Testiraj se na dijalog!"
- Aktivnost 3 Radionica "Testiraj se na dijalog!"
- Aktivnost 4 Radionica "Testiraj se na dijalog!"
- Aktivnost 5 Radionica "Testiraj se na dijalog!"

III ŽENE, MIROTVORSTVO I POMIRENJE U BIH

- Aktivnost 1 Prvi dio kursa "Životne priče i dijalozi"
- Aktivnost 2 Provedena studija na temelju web ankete

IV DIJALOGOM PROTIV NASILJA

- Aktivnost 1 Trening "Dijalogom protiv nasilja" na Vlašiću
- Aktivnost 2 Priručnik "Dijalogom protiv nasilja" preveden i objavljen na engleskom jeziku
- Aktivnost 3 Šetnja za mir

I SOCIJALNA UKLJUČENOST POV RATNICA

Tijekom 2011. godine realizacija projekta "Socijalna uključenost povratnica u BiH" je nastavljena sa ciljem pomaganja socijalne uključenosti i održivog povratka žena koje pripadaju manjinskim grupama u područjima BiH koja bilježe visoku stopu povrata. U saradnji sa partnerskim organizacijama (Lara Bijeljina, Medica Zenica, Krajiška suza Sanski Most, Forum žena Bratunac, UG Grahovo i Žena BiH) i drugim relevantnim partnerima uz finansijsku podršku norveškog Ministarstva vanjskih poslova još dvije publikacije su objavljene u završnoj fazi i njihova distribucija i promocija lokalnih zajednica je organizirana. Posljednja od ove četiri publikacije je bila "Razvoj mjera za aktivno tržište rada sa fokusom na povratnice".

Projekat je imao namjeru odgovoriti na potrebe povratničke populacije i pokušati iz rodne perspektive rješavati probleme vrlo ranjive grupe povratnica sa ciljem da im se pomogne u ostvarivanju prava na penziju, socijalno i zdravstveno osiguranje. Glavni partneri i korisnici u projektu su nadležna entitetska i kantonalna ministarstva i službe za socijalni rad i politiku, entitetski gender centri, nadležna općinska tijela i nevladine organizacije u čijem su fokusu rada žene (4 NVO-a), i biro za zapošljavanje (6 biroa za zapošljavanje). Projekat je implementiran u dvije faze, u područjima Bosne i Hercegovine sa visokom stopom povrata: Bijeljina i Prijedor u Republici Srpskoj, te Drvar, Mostar, Sanski Most i Livno u Federaciji BiH.

Ostvareni su sljedeći ciljevi:

- Sprovedeno **gender sensitive** istraživanje vezano za socijalnu situaciju u kojoj se nalaze povratnice sa ciljem utvrđivanja njihovih potreba po pitanju ostvarivanja prava na penziju, zdravstvenog i socijalnog osiguranja;
- Povećani kapaciteti nevladinih organizacija (u čijem su fokusu rada žene) za rad sa povratnicama, te pomoći biroima za zapošljavanje da razviju set aktivnih mjera za tržište rada sa fokusom na povratnice kao vrlo ranjivu grupu;
- Empirijski dokazi o situaciji na terenu su pruženi državnim gender mehanizmima, kao doprinos implementaciji njihove strategije za rodnu jednakost i ravnopravnost. Projekat je finaliziran u decembru 2011. godine.

Aktivnost 1 Priručnik "Razvijanje mjera za aktivno tržište rada sa fokusom na povratnice"

Autorica Besima Borić je dala pregled stanja povratničke populacije i mogućnosti zapošljavanja i pokazala da su vlasti u BiH relativno kasno pokrenule projekte i izdvajanje sredstava za zapošljavanje povratnika/ca, te da ne postoje rodno osjetljive politike u zapošljavanju povratnika/ca, a da je od iznimne važnosti dodatno obrazovanje i prekvalifikacija povratnica u zanimanja za kojima postoji veća potražnja na tržištu rada u BiH. U saradnji sa partnerskim organizacijama (Lara Bijeljina, Forum žena Bratunac, Medica Zenica, Žena BiH Mostar, Krajiška suza Sanski Most, UG Bosansko Grahovo) održane su prve prezentacije publikacije "Razvijanje mjera za aktivno tržište rada sa fokusom na povratnice" u šest lokalnih zajednica: Bijeljini, Bratuncu, Zenici, Mostaru, Sanskom Mostu, B. Grahovu.

Aktivnost 2 Promocija publikacije "Razvijanje mjera za aktivno tržište rada" u Parlamentu FBiH

U Parlamentu FBiH, na sjednici Odbora za ravnopravnost spolova, Odbora za povratak izbjeglih i raseljenih lica i Odbora za rad i socijalnu zaštitu, promovirana je publikacija TPO Fondacije "Razvijanje mjera za aktivno tržište rada sa fokusom na povratnice" koju je u okviru projekta "Socijalna inkluzija povratnica" pripremila Besima Borić, predsjedavajuća Odbora za rad i socijalnu politiku. Besima Borić je prezentirala publikaciju, a najnovije statističke podatke o

zaposlenosti žena u Federaciji predstavila je gđa Velida Draško iz Federalnog zavoda za zapošljavanje. Predsjedavajuće druga dva odbora, gđa Slavica Josipović i gđa Katica Čerkez su se također obratile na sjednici i naglasile značaj ove teme i daljeg rada na provedbi predloženih preporuka. Zastupnice i zastupnici su aktivno učestvovali u diskusiji koja je uslijedila, te su naglasili značaj izmjene zakonodavstva, lobiranja u političkim partijama, promocije preporuka i umrežavanja da bi se ubrzala njihova provedba. U uvodnom dijelu prisutnim se obratila Emina Abrahamsdotter, nakon čega ih je pozdravila Zilka Spahić-Šiljak ispred TPO Fondacije. Uslijedilo je predstavljanje publikacije "Razvoj mjera za aktivno tržište rada sa fokusom na povratnice". Dat je kratki pregled stanja stvari i mjera koje se nalaze u publikaciji kao i preporuke za njihovu implementaciju. Druga prezentacija o

"Zaposlenosti žena u Federaciji BiH" se dotaknula nedavnih statističkih podataka o zaposlenosti žena u Federaciji, posebnih programa zapošljavanja i projekta "Socijalna uključenost žena starijih od 40 godina" kao i problema sa kojima se općenito susreću. Po završetku prezentacija uslijedile su rasprave. Događaj je bio medijski popraćen.

Aktivnost 3 Dvodnevni trening iz oblasti monitoringa i evaluacije projekta

U okviru ovog projekta TPO Fondacija je organizirala u Sarajevu dvodnevni trening iz monitoringa i evaluacije za 14 predstavnika/ca 6 partnerskih nevladinih organizacija na projektu "Socijalna inkluzija žena povratnica". Za potrebe treninga kao i za izradu priručnika za monitoring i evaluaciju, TPO Fondacija je angažirala Zoltana Milića, M&E stručnjaka. TPO Fondacija pripremila je priručnik i trening iz oblasti monitoringa i evaluacije projekata u cilju jačanja kapaciteta lokalnih nevladinih organizacija u Sanskom Mostu, Grahovu, Bijeljini, Bratuncu, Mostaru i Zenici koje rade sa ciljnom grupom projekta – ženama povratnicama.

Aktivnost 4 Priručnik iz oblasti monitoringa i evaluacije projekata

U sklopu projekta "Socijalna uključenost povratnica u B&H" TPO Fondacija je napravila priručnik za monitoring i evaluaciju. Svrha ovoga uputstva je da, na jezgrovit način, pruži informacije koje su potrebne sadašnjim i budućim analitičarima koji rade na programima socijalne inkluzije manjina, o tome kako provesti monitoring i evaluaciju programa i projekata općenito. Sadržaj, metode i postupci navedeni u uputstvu se ne trebaju shvatiti kao nešto što se mora poštivati u svakom slučaju. Monitoring i evaluacija, kao i na koncu analiza, su oblasti koje najviše ovise o logičkom rasuđivanju i kreativnim sposobnostima ljudi koji rade u ovim oblastima.

II TESTIRAJ SE NA DIJALOG

TPO Fondacija Sarajevo u saradnji sa Medicom iz Zenice u oktobru 2010. godine je pokrenula kampanju pod nazivom "Testiraj se na dijalog!". Ova kampanja je proizašla iz aktivnosti projekta "Podizanje svijesti o pitanjima rodno zasnovanog nasilja i uloge žene u izgradnji mira i pomirenja" kojeg podržava UNIFEM.

Glavna poruka je "Testirajmo se svi na dijalog" da vidimo koliko smo doista spremni prihvatiti drugoga i drugačijeg, te koliko smo spremni da u takvim susretima istinski učimo, rastemo i djelujemo na opću korist.

Projekat je nastavljen u 2011. godini u saradnji sa općinom Centar Sarajevo u školama u općini Centar, tačnije u 3 srednje škole i 8 osnovnih škola na području općine Centar sa ciljem razvijanja dodatnih vještina i sposobnosti kod učenika kako bi se jačala svijest o važnosti razumijevanja, tolerancije i uvažavanja različitosti i realizirale zajedničke akcije za opće dobro lokalnih zajednica. Na dijalog je "testirano" više od 200 učesnika (10 pedagoga i 217 učenika), a učenici su kao rezultat u školama izradili zidne novine i letke sa porukama o dijalogu, međureligijskom dijalogu i prevenciji nasilja uključujući rodno zasnovano nasilje. Pedagozi su ovu edukaciju ocijenili važnom i potrebnom za učenike, a pitanja iz testa na dijalog relevantnim i značajnim za odgoj i edukaciju učenika s ciljem podizanja svijesti o prihvaćanju različitosti i djelovanja za opću dobrobit društva. Učenici su posebno naglasili vrijednost dijaloških kompetenci.

Aktivnosti 1 - 5 Radionice "Testiraj se na dijalog!" u različitim školama

TPO Fondacija je održala 5 radionica i 10 testova na dijalog u Općini Centar. Radionice su realizirane u periodu od marta do juna 2011. godine uz dopuštenje Ministarstva obrazovanja, nauke i mladih Kantona Sarajevo i finansijskom podrškom općine Centar. Projekt TPO Fondacije "Testiraj se na dijalog!" je obuhvatio 3 srednje škole i 8 osnovnih škola u općini Centar sa ciljem razvoja dodatnih vještina i sposobnosti učenika da podignu svijest o razumijevanju, toleranciji i prihvatanju različitosti i da implementiraju zajedničke aktivnosti za opće dobro lokalnih zajednica. U ovim aktivnostima je učestovalo više od 200 ljudi (10 pedagoga i 217 učenika) koji su se testirali na dijalog. Kao rezultat učenici su kreirali zidne novine i letke s porukama dijaloga, međureligijskog dijaloga i prevencije nasilja uključujući i rodno zasnovano nasilje. Pedagozi su ocijenili ovu edukaciju kao važnu i potrebnu učenicima. Pitanja iz testa na dijalog smatraju važnima i relevantnima za obrazovanje učenika s ciljem podizanja svijesti o prihvaćanju

različitosti i postupanja za opće dobro u društvu. Učenici su naročito istaknuli vrijednost dijaloških kompetencija poput povjerenja, poštovanja, aktivnog slušanja, aktivizma i saradnje.

"Čini se da snaga riječi, iako može biti velika, nije dovoljna danas. Djela govore više od riječi, a to je i slučaj sa vašim radionicama. Učenici kao i profesori su učestvovali sa zadovoljstvom i uživali u svakome trenutku. Možda je ovo mali korak za čovječanstvo, ali je veliki korak za pojedinca koji živi u tranzicijskoj zemlji, tj. zemlji koja će doći do EU putem dijaloga i kulture ponašanja i pojedinac će biti ponosan što je ljudsko biće koje zaslužuje dobro", kazala je Danijela Klepić, pedagoginja u Srednjoj medicinskoj školi pri Katoličkom školskom centru.

"Iskreno, mislila sam da učenici/e osnovne škole neće moći učestvovati u ovom projektu u potpunosti. Drago mi je da sam bila u krivu. Sretna sam što su i učenici/e osnovnih škola također uključeni. Ono što mi se najviše sviđa je činjenica da ovaj projekt nije samo o nasilju jer kada se o nečemu mnogo priča, onda to na jedan izvjestan način postaje propaganda. Ovaj projekt je i o dijalogu kao alatu prevencije nasilja. Jedan prijedlog za budućnost: mislim da djeca kao i odrasli vjeruju da je dijalog nužan, ali su im dijaloške kompetencije nepoznanica. Potrebno je mnogo vježbe i rada kako bi se razvile te vještine", kazala je Berka Bibić, pedagoginja u OŠ "Mehmed-beg Kapetanović - Ljubušak". Maida Bavčić, pedagoginja u Srednjoj školi primijenjenih umjetnosti je istaknula: "Nasilje kao ozbiljan društveni problem je prisutan u svim sferama života i zbog toga rad na edukaciji i prevenciji u školama ističe teme međusobnog razumijevanja, prihvaćanja i rješavanje konflikata nenasilno."

Tri srednje škole u kojima se radilo su: Srednja škola primijenjenih umjetnosti, Srednja medicinska škola pri Katoličkom školskom centru i Građevinsko-geodetska škola kao i osam osnovnih škola: OŠ Vladislav Skarić, OŠ Nafija Sarajlić, OŠ Mehmed-beg Kapetanović - Ljubušak, OŠ Isak Samokovlija, OŠ Musa Ćazim Ćatić, OŠ Silvije Strahimir Kranjčević, OŠ Alija Nametak i KŠC Sv. Josip - Stup. Učenici navedenih škola su napravili letke i zidne novine kako bi promovirali projekt "Testiraj se na dijalog", a najbolje ideje su bile nagrađene. Svi učesnici projekta "Testiraj se na dijalog" su dobili priručnik "Dijalogom protiv nasilja" autorica dr. Zilke Spahić - Šiljak, programske direktorice TPO Fondacije i mr. sci. Sabihe Husić, direktorice Medice u Zenici.

III ŽENE, MIROTVORSTVO I POMIRENJE U BIH

TPO Fondacija je osmislila projekt u saradnji sa Centrom za interdisciplinarnе postdiplomske studije Univerziteta u Sarajevu. UN Women je podržao projekt. Cilj projekta je da se progovori o lokalnim heroinama u BiH koje su radile na mirotvorstvu i pomirenju posljednjih 20 godina i čiji naponi i postignuća nisu cijenjeni na pravi način te nisu poznate vlastima i široj javnosti. Zalaganja žena i njihove aktivnosti u stvaranju mira i sigurnosti

čine značajan dio bh. historije, ali nema pisanog traga i istraživanja o bh. mirotvorkama koje su se borile za pravdu, mir i bile građanski aktivne. Žene uglavnom ne bilježe vlastitu historiju i priče. One najčešće djeluju, komuniciraju i grade mreže i veze među ljudima bez mnogo razmišljanja o vlastitoj promociji. Žene se više bave rezultatima i unapređenjem međuljudskih veza nego svojom promocijom i vidljivošću. Kao rezultat projekta, priče mirotvorki su analizirane i

objavljene te će poslužiti kao osnaženje budućim generacijama u BiH koje traže mir i sigurnost za sve marginalizirane i obespravljene grupe.

Aktivnost 1 Prvi dio kursa "Životne priče i dijalozii"

TPO Fondacija je u maju u Sarajevu unutar projekta "Žene, mirotvorstvo i pomirenje u BiH" organizovala prvi dio kursa "Životne priče i dijalozii". Na kursu je prisustvovalo 16 učesnica, od kojih su 11 njih predstavnice 9 partnerskih organizacija na projektu. Voditeljica kursa bila je Nejra Nuna Čengić, doktorska studentica na Institutum Studiorum Humanitatis, te autorica i predavačica na postdiplomskom kursu "Životne priče i dijalozii". Polaznice treninga dobile su empirijsko i teoretsko znanje o storytelling modelu, posebno o tome kako sprovesti i transkribirati intervju. U sljedećem segmentu edukacije, koja je planirana za juli, više pažnje će se posvetiti analizi intervjuja, te primjeni ovog modela.

Aktivnost 2 Studija na temelju web ankete

TPO Fondacija je provela baseline studiju kao dio projekta "Žene, mirotvorstvo i pomirenje u BiH". Svrha studije je bila da se detektiraju mirotvorke i istraže stavovi građana u BiH o miru i mirovnim aktivnostima sa posebnim naglaskom na ulogu žena. Dva seta istraživanja su provedena: jedno među građanima i jedno među NVO aktivistima. Potonji je proveden posredstvom online ankete koja se nalazi na TPO web stranici.

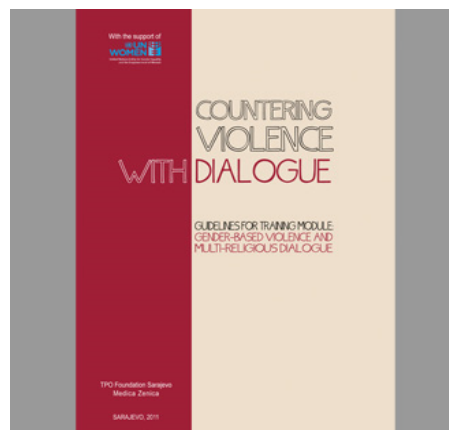
IV DIJALOGOM PROTIV NASILJA

Aktivnost 1 Trening "Dijalogom protiv nasilja" na Vlašiću

TPO Fondacija u saradnji sa "Medicom" Zenica organizirala je trening "Dijalogom protiv nasilja: rodno zasnovano nasilje i međureligijski dijalog" u periodu od 20. do 29. septembra 2011. godine na Vlašiću kod Travnika. Ovaj trening je dio projekta "Podizanje svijesti o pitanjima rodno zasnovanog nasilja i uloge žene u međureligijskom dijalogu". Opći cilj projekta je povećati svijest lokalnih zajednica o ženskim ljudskim pravima sa posebnim osvrtom na rodno zasnovano nasilje i međureligijski dijalog, te da se kroz izgradnju kapaciteta organizacija civilnog društva i religijskih organizacija i grupa promovira i zagovara zaštita ženskih ljudskih prava. Projekat je podržan od strane UNIFEM-a. Okvir za trening paket je CEDAW konvencija i UN Rezolucija 1325.

Aktivnost 2 Priručnik "Dijalogom protiv nasilja"

Priručnik "Dijalogom protiv nasilja – rodno zasnovano nasilje i međureligijski dijalog" je štampan na BHS jeziku 2010. godine. U 2011. godini ga je prevela Saba Risaluddin uz podršku UN Womena. Samim tim, priručnik je sada dostupan i ženama izvan balkanske regije, a posebno u zemljama gdje religija igra veliku ulogu u stvaranju rodne politike.

Aktivnost 3 Šetnja za mir

TPO Fondacija Sarajevo, Helsinški komitet za ljudska prava BiH, Gender centar FBiH, UN Women (Ured u Sarajevu) su u okviru kampanje "16 dana aktivizma protiv rodno zasnovanog nasilja" prošetali ulicama Sarajeva 10.12.2011. godine u cilju promocije mirotvornog rada žena i kao nastavka projekta "Dijalogom protiv nasilja". Cilj šetnje za mir je bio podsjetiti na važne korake koje su učinile graditeljice mira diljem svijeta i za te svoje napore dobile Nobelovu nagradu za mir u periodu od 1905. do 2011. godine. Životi, djela i vizije ovih žena mogu biti inspiracija svakom građaninu i građanki u nastojanju da urade nešto dobro za sebe i svoju zajednicu.

Šetnja za mir je počela u 12 sati ispred Katedrale, a završila ispred BBI Centra gdje je bila održana promocija knjige "Graditeljice mira" uz prigodan muzički program i podjelu promotivnog materijala. Na šetnji i promociji su učestvovali gradonačelnik Sarajeva, gospodin Alija Behmen, a uvodni govor je održala gospođa Besima Borić iz Parlamenta FBiH. Okupljene su pozdravile predsjednica Helsinškog

komiteta gospođa Vera Jovanović i predsjednica Gender Centra FBiH, gospođa Ana Vuković i na kraju gospođa Zilka Spahić-Šiljak ispred TPO Fondacije. Skup je vodila i moderirala Una Bejtović. Svi učesnici su dobili kišobrane sa porukom Dive mira, te zidne i stolne kalendare sa portretima i porukama 15 nobelovki.